

INSTRUKCJA POBRANIA I PRZYGOTOWANIA DO TRANSPORTU MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADANIA CYTOGENETYCZNEGO I MOLEKULARNEGO

Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.
SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Wyd. 14
Data: 12.01.2024r.
Strona 1 z 3

I. POBRANIE MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO (KREW, WYMAZY, KOSMÓWKA, PŁYN OWODNIOWY, WYIZOLOWANY DNA):

WAŻNE!! W PRZYPADKU BADAŃ GENETYCZNYCH BARDZO ISTOTNYM ELEMENTEM ZAPEWNIENIA WIARYGODNOŚCI UZYSKANEGO WYNIKU JEST UPEWNIENIE SIĘ CO DO TOŻSAMOŚCI OSOBY BADANEJ. DLATEGO PRZED POBRANIEM KRWI/MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO NALEŻY SPRAWDZIĆ DANE OSOBOWE PACJENTA NA PODSTAWIE DOWODU TOŻSAMOŚCI.

BADANIE KARIOTYPU (CYTOGENETYCZNE)

1. Krew do badania musi być pobrana jałowo do jednorazowej probówki z heparyną litową (probówki np. firmy Sarstedt). **Pobrana krew nie może zawierać skrzepów.**

Po zamknięciu probówki, krew delikatnie mieszamy z heparyną i przechowujemy w lodówce.

UWAGA: krwi nie wolno zamrażać!

2. Wymagana ilość krwi do badania:
  - osoba dorosła, dzieci - krew żylna - 1 - 5 ml
  - noworodek - krew żylna - 1 ml; pępowinowa - 1 - 2 ml

Probówka z materiałem biologicznym musi być oznaczona i zawierać co najmniej dwie dane identyfikacyjne Pacjenta (**nazwisko i imię oraz PESEL, w przypadku noworodka datę urodzenia dziecka oraz PESEL matki**).

Do każdej probówki należy dołączyć wypełnione czytelnie **skierowanie / kwestionariusz badań prywatnych, deklaracja świadomej zgody** oraz **informację o ADO.**

BADANIE MOLEKULARNE – GENETYKA CZŁOWIEKA

KREW Z ŻYŁY OBWODOWEJ

1. Krew do badania musi być pobrana jałowo do jednorazowej probówki z antykoagulantem (np. EDTA). Pobrana krew nie powinna zawierać skrzepów. Po zamknięciu probówki, krew mieszamy poprzez kilkukrotne odwrócenie probówki i przechowujemy w lodówce.
2. Wymagana ilość krwi do badania:
  - osoba dorosła, dzieci - krew żylna - 3 - 5 ml
  - noworodek - krew żylna - 1-2 ml; pępowinowa - 1 - 2 ml

WYMAZ Z JAMY USTNEJ

1. W przypadku wymazu z jamy ustnej pobieranego przy pomocy zestawu e-Swab firmy COPAN, zgodnie z zaleceniami producenta stanowiącymi integralną część zestawu.

WYIZOLOWANY DNA

1. Do badań genetycznych można też przesłać wyizolowany wcześniej DNA, minimalna ilość 50µl, minimalne stężenie 50ng/µl
2. Probówkę z DNA należy szczelnie zamknąć i zabezpieczyć przed uszkodzeniem.
3. Jeśli przesłanie próbki opóźni się materiał należy przechowywać w lodówce (**nie zamrażać**).

Probówka z ww. rodzajem materiału biologicznego musi być oznaczona i zawierać co najmniej dwie dane identyfikacyjne Pacjenta (**nazwisko i imię oraz PESEL, w przypadku noworodka datę urodzenia dziecka oraz PESEL matki**).

Do każdej probówki należy dołączyć wypełnione czytelnie **skierowanie / kwestionariusz badań prywatnych, deklaracja świadomej zgody** oraz **informację o ADO.**

KOSMÓWKA (FRAGMENTY TKANEK)

1. W czasie zabiegu oczyszczenia jamy macicy po rozpoznaniu obumarłej ciąży lekarz umieszcza część materiału biologicznego w dostarczonym pojemniku*. Niekiedy dochodzi do spontanicznego wydalenia jaja płodowego w domu. W takich przypadkach badanie genetyczne może się również udać, należy zebrać wydalony materiał biologiczny do pojemnika.
2. Kosmówkę należy pobrać do jałowego pojemnika*, a następnie zalać solą fizjologiczną. **Pojemnik z tkanką musi być oznaczony i zawierać co najmniej dwie dane identyfikacyjne Pacjenta (nazwisko i imię oraz PESEL).**

WAŻNE: do badania należy pobrać tylko kosmówkę, nie przyjmujemy zarodka/płodu ani jego fragmentów.

INSTRUKCJA POBRANIA I PRZYGOTOWANIA DO TRANSPORTU MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADANIA CYTOGENETYCZNEGO I MOLEKULARNEGO

Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.
SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Wyd. 14
Data: 12.01.2024r.
Strona 2 z 3

- Po pobraniu pojemnik z kosmówką należy szczelnie zamknąć i zabezpieczyć przed uszkodzeniem. Jeśli przesłanie próbki opóźni się, materiał należy przechowywać w lodówce (**nie zamrażać**).
- W sytuacji, kiedy nie jest możliwe dostarczenie do badań genetycznych świeżej kosmówki, badanie można wykonać z **tkanki utrwalonej w formalinie lub w formie bloczków parafinowych**. W takiej sytuacji wraz z utrwalonymi tkankami należy dostarczyć wynik badania histopatologicznego oraz preparat wykonany na szkiełku mikroskopowym.
- Do każdego pojemnika należy dołączyć wypełniony czytelnie **formularz zlecenia badania z materiału z poronienia**.

*Zestaw do przechowywania materiału z poronienia składa się z jałowego pojemnika na mocz oraz 0,9% NaCl (jałowa sól fizjologiczna), który jest dostępny w każdej aptece. Dodatkowo można zaopatrzyć się w zestaw do przechowywania materiału z poronienia bezpośrednio w Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o. (CHORIO).

PŁYN OWODNIOWY

- Płyn owodniowy do badań genetycznych powinien zostać pobrany przez lekarza w trakcie amniopunkcji.
- Materiał należy pobrać do jałowej strzykawki, która musi być oznaczona i zawierać co najmniej dwie dane identyfikacyjne Pacjenta (nazwisko i imię oraz PESEL).**
- Po pobraniu płynu owodniowego strzykawkę należy szczelnie zamknąć i zabezpieczyć przed uszkodzeniem.
- Jeśli przesłanie próbki opóźni się materiał należy przechowywać w lodówce (**nie zamrażać**).
- Do każdej strzykawki z płynem owodniowym należy dołączyć wypełnione czytelnie **skierowanie oraz deklarację świadomej zgody oraz kserokopię formularza badania prenatalnego**.

BADANIE MOLEKULARNE – PATOGENY

- Krew do badania musi być pobrana jałowo do jednorazowej próbki z antykoagulantem (np. EDTA). Pobrana krew nie powinna zawierać skrzepów. Po zamknięciu próbki, krew mieszamy poprzez kilkukrotne odwrócenie próbki i przechowujemy w lodówce.
- Wymagana ilość krwi do badania:
- osoba dorosła, dzieci - krew żylna - 3 - 5 ml
- noworodek - krew żylna - 1-2 ml; pępowinowa - 1 -2 ml
- Próbka z pobrana krwią musi być oznaczona i zawierać co najmniej dwie dane identyfikacyjne Pacjenta (nazwisko i imię oraz PESEL, w przypadku noworodka datę urodzenia dziecka oraz PESEL matki).**
- Do każdej próbki należy dołączyć wypełnione czytelnie **skierowanie / kwestionariusz badań prywatnych, deklarację świadomej zgody oraz informację o ADO**.
- W przypadku wymazów patogenów instrukcje pobrania i przechowywania materiału stanowią odrębne załączniki dedykowane konkretnym testom patogenów.

Nie rekomenduje się mrożenia wymazów w kierunku badania patogenów.

UWAGA: dane identyfikacyjne Pacjenta, umieszczone na próbce i na złączonych formularzach muszą być zgodne!!

II. PRZYGOTOWANIE MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO TRANSPORTU:

BADANIE KARIOTYPU (cytogenetyczne)

- Próbki z krwią transportujemy do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o. w ciągu doby od pobrania krwi (można przysyłać pocztą kurierską). **UWAGA:** przesyłkę należy oznakować: „**materiał zakaźny**”.
- Próbka/i z krwią mogą być transportowane w termosie lub w zamkniętym pojemniku.

BADANIE MOLEKULARNE – GENETYKA CZŁOWIEKA

- Próbki z materiałem biologicznym transportujemy do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o. (można przysyłać pocztą kurierską). **UWAGA:** przesyłkę należy oznakować: „**materiał zakaźny**”.
- Materiał biologiczny może być transportowany w temperaturze pokojowej (jeśli w czasie 72 godzin materiał dotrze do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.). Jeśli nie jest możliwe szybki transport krew powinna być transportowana w zamkniętym termosie/pojemniku obłożonym wkładami chłodzącymi wcześniej zmrożonymi.

INSTRUKCJA POBRANIA I PRZYGOTOWANIA DO TRANSPORTU MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO BADANIA CYTOGENETYCZNEGO I MOLEKULARNEGO

Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.
SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Wyd. 14
Data: 12.01.2024r.
Strona 3 z 3

BADANIE MOLEKULARNE – PATOGENY

1. Probówki z krwią lub wymazem transportujemy do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o. (można przesyłać pocztą kurierską). **UWAGA:** przesyłkę należy oznakować: „materiał zakaźny”.
2. Probówki z pobraną krwią mogą być transportowane w temperaturze pokojowej (jeśli w czasie 48 godzin materiał dotrze do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.) jeśli czas transportu może być dłuższy należy przesać próbki w zamkniętym termosie/pojemniku obłożone wkładami chłodzącymi wcześniej zmrożonymi. **W przypadku wymazów instrukcje transportu materiału stanowią odrębne załączniki dedykowane konkretnym testom patogenów.**

Materiał do ww. badań przyjmujemy w dni powszednie pon.-czw. od godz. 7.30-18.00, pt. od godz. 7.30-16.00. Jeżeli krew pobierana jest w dni świąteczne to dzień dostarczenia krwi należy wcześniej uzgodnić telefonicznie (61 62 63 436).

UWAGA! ZALECANY SPOSÓB PAKOWANIA PRZESYŁKI:

Materiał biologiczny pobierany do badań genetycznych należy zawsze traktować jako materiał potencjalnie zakaźny o numerze UN 3373, zgodnie z wymogami Unii Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Próbki materiału biologicznego podlegają instrukcji pakowania P650.

Przesyłka powinna być odpowiednio zabezpieczona i **zapewniać stabilne warunki transportu**. Opakowania powinny być dobrej jakości, wystarczająco mocne, aby wytrzymały wstrząsy oraz czynności ładunkowe.

1. Przesyłka z materiałem biologicznym powinna składać się z trzech elementów:

- **naczynia pierwotnego** (probówka lub inny odpowiedni pojemnik), który musi być odpowiednio oznakowany (patrz wyżej);
- **opakowania pośredniego**, które w razie uszkodzenia pojemnika pierwotnego, zabezpieczy przed wydostaniem się materiału biologicznego na zewnątrz (np. lignina i worek foliowy, szczelnie zamknięty);
- **opakowania zewnętrznego** (powinno być maksymalnie usztywnione) - powinno być opatrzone następującymi informacjami: dane identyfikacyjne dotyczące wysyłającego, dane identyfikacyjne dotyczące podmiotu, dla którego przesyłka jest przeznaczona, oświadczenie, że paczka zawiera materiał biologiczny z informacją: **OSTROŻNIE** i zalecane warunki transportowania (patrz wyżej).

2. **Tak zabezpieczony materiał biologiczny należy przesać do Laboratorium Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.**

UWAGA! Opakowania powinny zapewniać bezpieczeństwo transportu materiału biologicznego (szczelność); tak aby w razie uszkodzenia próbki podczas transportu, krew i/lub inny materiał biologiczny nie wydostał się na zewnątrz.

III. WYDANIE WYNIKU BADANIA:

BADANIE KARIOTYPU (cytogenetyczne) i BADANIE MOLEKULARNE - PATOGENY

1. Standardowy czas oczekiwania na wydanie wyniku - 10 - 28 dni od momentu dostarczenia materiału do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.
2. Badanie **pilne** (dziecko w ciężkim stanie lub przed operacją) wydanie wyniku w ciągu 8-10 dni od momentu dostarczenia materiału do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.

Uwaga: jest to usługa dodatkowo płatna (zgodnie z obowiązującym Cennikiem), na skierowaniu należy zaznaczyć – „**badanie pilne**” lub „**cito**”.

BADANIE MOLEKULARNE - GENETYKA CZŁOWIEKA

1. W zależności od postępowania diagnostycznego, czas oczekiwania na wydanie wyniku waha się od 10 dni do 2 miesięcy - od momentu dostarczenia materiału do Diagnostyka GENESIS Sp. z o.o.
2. Badanie **pilne** (dziecko w ciężkim stanie lub przed operacją) wydanie wyniku w najszybszym możliwym terminie, zależnie od procedury badawczej – informacji udziela Kierownik Laboratorium.

Uwaga: jest to usługa dodatkowo płatna (zgodnie z obowiązującym Cennikiem) na skierowaniu należy zaznaczyć – „**badanie pilne**” lub „**cito**”.